

A GYÓGYPEDAGÓGIAI ÓVODA TÖRTÉNETE, BEMUTATÁSA

(Kép: <https://gyerekversek.hu/mentovics-eva-ovo-neni-vart-enream/>)

Az 1960-as évek végére egyre több szülő küszködött azzal a problémával, hogy sérült gyermekét nem tudta munkája mellett hová elhelyezni. Az addigra bevezetett 3 évi GYES lejárta után szerettek volna dolgozni, de a normál óvodába nem vették fel a sérült gyermekeket, a velük való nehezebb foglalkozás miatt.

A családok végső elkeseredésükben az akkori Városi Tanács Művelődési Osztályához fordultak, ahol jó szándékú segítőre találtak dr. Dobos László személyében, aki felkarolta az ügyet. A Művelődési Osztály vezetőjeként egy normál óvodát jelölt ki Miskolcon a Petőfi út 25. szám alatt, ahol az egyik csoportot az 1968-69-es tanévtől átadták a fogyatékos gyermekeknek. A csoport vezetője Főző Lászlóné óvónő lett. Ekkor még ez a csoport a normál óvoda fennhatósága alá tartozott.

Az első évben 16 gyermekkel indult az oktatás, akik különböző korúak és különböző súlyosságban sérült kisgyermekek voltak. Az óvodába kerülést, a gyermekek sérülését és annak súlyosságát orvosi javaslat alapján a 2. sz. Kisegítő Iskola akkori igazgatója, Tóth Lajos mérte fel. Az első csoport munkáját két pedagógus irányította: Főző Lászlóné óvónő és Lerch Béláné, aki akkor a Bárczi Gusztáv Gyógypedagógiai Tanárképző Főiskolán tanult. Egy dajka segítette munkájukat, gyermek felügyelő vagy gyógypedagógiai asszisztens még fogalmában sem létezett.

A fogyatékos gyermekek és szüleik elfogadása nagy ellenállásba ütközött, mind a normál óvoda vezetője, mind az ép gyermekek szülei részéről. A következő tanévben a többségi óvoda elköltözött és az így felszabadult épületet birtokba vehették a sérült gyermekek. Ettől a tanévtől két csoport kezdte meg az évet. Az óvodát a 2. sz. Kisegítő Iskolához csatolták, mint tagintézményt. Az iskola akkori igazgatója Tóth Lajos lelkes volt, aki már ez előtt is figyelemmel kísérte az óvodában folyó munkát.

Az így létrejött két csoportban már érdemi munka folyhatott, mivel a gyerekeket képességük szerint osztották el. Ez az állapot egészen 1972-ig maradt fenn, mert már több gyerek az óvodából tanköteles lett. Számukra iskolát kellett létrehozni. A helyzetet úgy oldották meg, hogy egy óvodai csoportot megszüntettek és helyette iskolai osztály működött a Petőfi utcán. Így a 2. sz. Kisegítő Iskolának Óvodai és Foglalkoztató Tagozata is lett. 1973-tól 1981-ig folyamatosan csak egyetlen óvodai csoport volt, mindig nagy létszámmal: 16, 18 gyerekekkel.

A helyzet 1982-ben oldódott meg. Január 11-én az óvoda átköltözött a Bacsó Béla utcába, nem messze a Petőfi utcától. Lehetőség nyílt arra, hogy a gyerekeket két csoportban fejlesszék, négy óvónő és egy gyógypedagógus, Honti Józsefné közreműködésével. (A négy óvónő: Főző Lászlóné, Veleczki Jánosné, Faragó Józsefné és Dr. Boryné Rhúz Anna)

A 100 éves épületben nem volt a fürdőszobában meleg víz, a magas belmagasságú termeket nem lehetett az olajkályhával kifűteni. Akkor még csak textil pelenka létezett, zuhany nélkül pedig ma már elképzelhetetlen tisztára mosni egy gyermeköt. Az udvar kicsi volt, balesetveszélyes, betonos. A nehézségek ellenére a nevelő munka nagyon jól haladt, hála lelkes kollégáknak. Az évek során az óvodában dolgozó pedagógusok komoly tapasztalatokra tettek szert a sérült gyermekek nevelése terén.

A Bárczi Gusztáv Gyógypedagógiai Tanárképző Főiskola kezdeményezésére a budapesti Damjanich úti és a miskolci óvoda pedagógusai összefogásával egy új kézikönyv jelent meg a foglalkoztató iskolák óvodai tagozata számára 1982-ben. Óvodánk ebből a munkából derekasán kivette részét és büszkeséggel tölt el, hogy a szerzők között olvashatjuk akkori kollégáink nevét ebben a mai napig használatos kiadványban.

Az 1986-1987-es tanévben a felszaporodó létszám miatt 3. csoportot is kellett nyitni. Ennek a Fazola úti óvoda szolgálati lakásában lett hely. 1988-ban innen is tovább költözött a csoport, a Gagarin úti Foglalkoztató Iskola szolgálati lakásába. 1989 augusztusában újabb költözés. A három csoport végre újra egy helyen működhetett, a Lorántffy Zsuzsanna úti óvoda egyik épületszárnyában. Az infrastrukturális helyzet itt már sokkal jobb volt. Központi fűtés, hideg-meleg víz, tágas fürdőszobák, szép világos, csoportszobák. A kis iroda egyben nevelői szoba, nevelői öltöző és egyéni fejlesztő szobaként is funkcionált.

Az 1990-1991-es tanévben Dr. Boryné Rhúz Anna vette át az óvoda vezetését, aki 2016-2017-es tanév végéig, magas szakmai színvonalon, elismert munkát végzett a tagozat élén. Ő kezdte el változatos programokkal a sérült gyerekek társadalmi elfogadásának segítését. Mottója a következő volt: *„ha a társadalom nem akar nyitni felénk, akkor a speciális óvodának kell nyitni a társadalom felé”*. Nagyon sokat tett azért, hogy az óvoda ismertté váljon a városban és elismertté a szakmában.

2006 augusztusában az óvoda átköltözött a foglalkoztató iskola Gagarin úti épületébe, ahol azóta is működik. 2007-ben a Tüskevár Óvoda és Általános Iskola beolvadt az Éltes Mátyás Általános Iskola és Egységes Gyógypedagógiai Módszertani Intézménybe. Nevét egy időre elveszítette, de már újra szerepel a bélyegzőn a Tüskevár Tagóvoda és Tagiskola név is. A 2018-2019-es tanévtől hat csoporttal működik az óvoda, azóta vezetője Molnárné Szalai Zita. Bartáné Molnár Edinától vette át a stafétát, aki egy tanéven keresztül munkaközösség vezetőként állt az óvoda élén.

Jelenleg 52 gyermeket tud ellátni az intézmény. Az utóbbi években a létszám 46-52 fő között mozog. A gyermekek nem csak Miskolcra, hanem távoli (30-50 km) településekről is érkeznek. Az utóbbi években az értelmi fogyatékos gyermekek

mellett nagy létszámban jelentek meg az autizmus spektrum zavarral küzdők. A tanévben már a gyermekek 60%-nál szerepel ez a diagnózis is.

A mai napon 45 gyermek jár hozzánk. Minden csoportban egy gyógypedagógus és egy gyógypedagógiai asszisztens végzi délelőtt a munkát és három dajka néni is segíti őket. Az asszisztensek mellett egy nagy szakmai tapasztalattal rendelkező óvodapedagógus biztosítja a színvonalas elfoglaltságot délutánonként. Nálunk minden gyermek részesül egyéni fejlesztésben is. A munkatársak magas módszertani felkészültség mellett óriási szeretettel, empátiával segítik nem csak a gyerekek fejlődését, hanem a családok problémáinak megoldását is. Legnagyobb elismerés számunkra, hogy a gyerekek örömmel érkeznek reggelként és nagyon jól érzik magukat a nap folyamán, a szülők bizalommal fordulnak hozzánk, várják és elfogadják segítő tanácsainkat. Büszkék vagyunk arra is, hogy a szakma is elismeri az itt folyó magas színvonalú munkát.

Az óvoda jól működő alapítványának köszönhetően folyamatosan fejlődik, szépül. Volt óvodásunk családjának támogatásával és sikeres pályázattal gyönyörű, biztonságos játszótér került kialakításra az udvaron és szintén pályázati forrásból most folyik a nagyon régi bútorzat cseréje. Az óvodában működő alapítvány neve: **"SZERESD MÉG JOBBAN"** egy kínai bölcsőtől származó idézet, amelyet minden itt dolgozó így is érez, így is végzi munkáját a minden napokban.

Miskolc, 2021. 11. 21.

Molnárné Szalai Zita
intézményegység-vezető
Túskevár Tagóvoda és Tagiskola

Egyesületünk támogatója a Rotary Club Miskolc Mikulás csomagokkal kedveskedik az ovisoknak.
dr.Tóth Gergely (RCM elnök (bal o.)), Molnárné Szalai Zita az óvoda intézményvezetője,
Séra Tiborné (ÉFOÉSZ BAZ), Fehér János (RCM) 2021.

PILLANATKÉPEK A TŰSKEVÁR ÓVODA ÉLETÉBŐL

Főző Lászlóné (Zsóka néni) az első gyógypedagógiai óvoda vezetője volt.

